

**Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta
Katedra humanitních věd**

Bakalářská práce

**Veřejná správa a politický proces v obci
Hlohovec (okres Břeclav)**

Linda Kolmanová

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kolmanová Linda

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Veřejná správa a politický proces v obci Hlohovec (okres Břeclav)

Anglický název

Public Administration and Political Process in Hlohovec (District of Břeclav)

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je objasnit fungování lokálního politického procesu a veřejné správy ve vybrané obci. K dílčím cílům práce patří zejména charakteristika specifických sociálně ekonomických faktorů ovlivňujících lokální politický proces, identifikace lokálních politických aktérů a jejich vzájemných vztahů, zjištění forem a úrovně občanské participace na veřejném životě obce a komunikace mezi územní samosprávou a občany. Práce by měla vyústit v objasnění mechanismu formování exekutivních koalic a vytváření orgánů územní samosprávy.

Metodika

Bakalářská práce bude mít charakter případové studie a využije hlavní teoretické koncepce vztahující se k lokální demokracii, participaci občanů na veřejném životě, k stranickým systémům, volebnímu procesu a formování volebních i exekutivních koalic na lokální politické úrovni. Metodicky bude práce založena na studiu dokumentů samosprávných orgánů a lokálních politických aktérů, dále pak na komparaci volebních dat Českého statistického úřadu. Doplňující informace budou získány prostřednictvím rozhovorů s lokálními politickými aktéry a představiteli samosprávy.

Harmonogram zpracování

Literární rešerše – do 8/2013

Sběr dat a zpracování charakteristiky obce – do 10/2013

Analýza dat a textace klíčových kapitol – do 12/2013

Úpravy textu dle připomínek – do 2/2014

Odevzdání práce a tezí – do 03/2014

Rozsah textové části

30-40 stran

Klíčová slova

Obec, samospráva, komunální politika, volební proces, participace občanů

Doporučené zdroje informací

Balík, S.: Komunální politika (Obce, aktéři a cíle místní politiky). Praha: Grada, 2009.
Balík, Stanislav. Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008.
Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
Čmejrek, J.: Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa, 2008.
Chytilek, R., Šedo, J.: Volební systémy. Praha: Portál, 2009.
Krejčí, O.: Nová kniha o volbách. Příbram: Professional Publishing, 2006.

Vedoucí práce

Čmejrek Jaroslav, doc. PhDr., CSc.

Konzultant práce

Ing. Martina Urbanová

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. PhDr. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Děkan fakulty

V Praze dne 27.11.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Veřejná správa a politický proces v obci Hlohovec" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. března 2014

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce doc. PhDr. Jaroslavu Čmejrkovi, CSc. z Katedry Humanitních věd ČZU v Praze, za jeho cenné informace a odborné vedení.

Veřejná správa a politický proces v obci Hlohovec (okres Břeclav)

Public Administration and Political Process in Hlohovec (District of Břeclav)

Souhrn

Tato bakalářská práce má charakter případové studie a zabývá se fungováním lokálního politického procesu a formováním orgánů územní samosprávy obce Hlohovec (okres Břeclav). Práce identifikuje aktéry lokální politiky, analyzuje formy participace občanů a sleduje formování exekutivních koalic. Na základě těchto faktorů se práce snaží zařadit obec do typologie lokálního politického procesu.

Summary

This bachelor's work has the character of a case study deals with the functioning of the local political process and the formation of bodies of local self-government village Hlohovec (district of Břeclav). The work identifies local actors policy, analyzes forms of civic participation and monitors the executive coalition formation. Based on these factors, the work seeks community include in typology of the local political process.

Klíčová slova: obecní samospráva, lokální demokracie, komunální politika, volební proces, politická participace, komunální koalice, Hlohovec

Keywords: municipal government, local democracy, local politics, electoral process, political participation, local coalitions, Hlohovec

Obsah

1. Úvod.....	9
2. Cíle práce a metodika	10
3. Teoretická východiska	11
3.1 Demokracie a její podoby na lokální úrovni.....	11
3.2. Veřejná správa a její přeměna po roce 1989	12
3.3 Územní, občanské a symbolické vymezení obce.....	13
3.4 Orgány obce.....	14
3. 5 Volební systém do zastupitelstva obce	15
3.6. Politická reprezentace na lokální úrovni.....	17
3.7. Politická participace.....	19
3.8. Komunální koalice	20
4. Charakteristika obce	22
4.1 Územní a historické vymezení.....	22
4.2 Demografická charakteristika	23
4.3 Socioekonomická charakteristika	24
4.4 Instituce obce Hlohovec.....	25
5. Politický proces v obci Hlohovec	26
5.1. Politické strany, sdružení a nezávislí kandidáti	26
5.2. Politická participace.....	30
6. Výsledky komunálních voleb v roce 2010	32
6. 1. Předvolební situace, kandidáti	32
6. 2. Výsledky voleb	33
6. 3. Formování orgánů obce, koalice.....	34
7. Závěr	36
8. Seznam použitých zdrojů.....	38

9. Přílohy.....	40
Obrázek 1 Třídění a typy koalic	21
Obrázek 2 Poloha obce Hlohovec.....	22
Graf 1 Zastupitelé dle navrhujeící strany (SNK, NK a Navrženi politickou stanou) a dle politické příslušnosti (Straníci a Bezpartijní)	27
Graf 2 Volební výsledky (%).....	34
Tabulka 1 Politické strany, sdružení a nezávislí kandidáti (kandidáti/získané mandáty) ...	26
Tabulka 2 Počet zastupitelů a jejich struktura	28
Tabulka 3 Rodinné klany (křestní jména).....	29
Tabulka 4 Skladba kandidátních listin.....	29
Tabulka 5 Volební účast v Hlohovci (%)	31
Tabulka 6 Struktura kandidátů.....	32

1. Úvod

„Lokální politický prostor vytváří zcela odlišnou situaci ve srovnání jak s národním státem, tak s evropskou integrací. Charakteristickým rysem místních komunit je provázanost sociálních sítí a vysoká personalizace voleb a celého politického procesu. Svým významem proto lokální komunita stojí hned za národním státem, s nímž se občan identifikuje jako příslušník národa a občan. Občanská zkušenost získaná v samosprávné komunitě má zcela jinou povahu než zkušenost občana ve vztahu k politice na národní či dokonce evropské úrovni. Z toho pramení svébytnost a specifičnost demokracie v lokálním politickém prostoru“ (Čmejrek, 2013, s. 184-185).

Sídelní struktura České republiky je velmi specifická, vyznačuje se roztříštěností, hustým osídlením a existencí velkého množství malých venkovských obcí. Jednotlivé obce vykazují ve svých velikostech značné rozdíly, přičemž zmíněná velikost a sídelní struktura obce je hlavním indikátorem podoby lokálního politického procesu a chování politických subjektů. Ve velkých a středních městech jsou ve většině případů patrné hlavní politické strany se svými stranickými kandidáty a také politická soutěž a pluralitní prostředí, díky četnější existenci politických subjektů. Naproti tomu „politické strany jsou v malých obcích slabě zakotveny. Spektra politických stran v obcích s méně než 2000 obyvateli (90% obcí v ČR) jsou neúplná a strany, které ve venkovských obcích působí, mají slabou sociální základu. V obcích s méně než 1000 obyvateli (80% obcí v ČR) často nepůsobí žádné politické strany, jen nezávislí a jejich sdružení“ (Čmejrek, 2006, s. 292).

2. Cíle práce a metodika

Cílem této bakalářské práce je objasnit fungování lokálního politického procesu a formování orgánů územní samosprávy obce Hlohovec (okres Břeclav). Dále si práce klade za cíl rozhodnout, do jaké typologie lokálního politického procesu, vymezené dle politologické literatury, Hlohovec zařadit, jelikož je se svými 1303 obyvateli na pomezí malých a středních obcí. Tento cíl naplňují dílčí cíle, jako je identifikace politických aktérů voleb do zastupitelstva obce, jejich vzájemných vztahů a politické příslušnosti, dále identifikace forem participace občanů a v neposlední řadě také charakteristika formování exekutivních koalic.

Práce má charakter případové studie, která využívá teoretických poznatků z oblasti lokální demokracie, vývoje a fungování veřejné správy a konkrétněji obecní samosprávy, dále poznatků týkající se volebního procesu, politické participace, politických aktérů a tvorby koalic na komunální úrovni politiky.

Z metodologického hlediska je práce založena na komparaci volebních výsledků a dat ze sčítání lidu, domů a bytů v letech 1991, 2001 a 2011, která jsou uvedena na stránkách Českého statistického úřadu. Další metodou tvorby práce je studium dokumentů samosprávných orgánů (veřejné vyhlášky, oznámení, usnesení zastupitelstva obce) a také studium obecní tiskoviny Naše dědina. Toto studium je doplněno o informace z řízených rozhovorů s představiteli obecní samosprávy a občany obce Hlohovec.

Práce je rozdělena do devíti kapitol, přičemž stěžejními jsou kapitoly 5. a 6. Pátá kapitola podává charakteristiku lokálního politického procesu obce Hlohovec, a to pomocí identifikace místních politických aktérů, kromě toho se kapitola zabývá politickou participací občanů obce a to formou volební účasti. V šesté kapitole práce analyzuje volební výsledky komunálních voleb 2010 a charakterizuje formování exekutivní koalice a utváření orgánů územní samosprávy.

3. Teoretická východiska

3.1 Demokracie a její podoby na lokální úrovni

„Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana“ (Ústava České republiky). Demokracie je forma vlády, která funguje na principu politické moci lidu. Občané svým svobodným rozhodnutím delegují „vládnoucí osoby“ (Křížkovský, Adamová, 2000, s. 142). Z hlediska správy veřejných záležitostí a účasti obyvatelstva na tvorbě politiky státu, ji můžeme rozdělit do podoby přímé a nepřímé (zastupitelské). Přímá demokracie umožňuje občanům přímé rozhodování a účast na tvorbě politiky v zemi pomocí referenda. V politických systémech moderní společnosti je rozšířena druhá podoba demokracie. Její uplatnění je patrnější na národní úrovni, kde je „větší politický prostor než v případě městských komunit s přímou demokracií“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 10), protože je zde výraznější potřeba prostředníka (voleného zástupce) mezi obyvatelstvem a politikou. Tuto dvojí podobu demokracie mimo jiné zajišťuje Listina základních práv a svobod ve svém článku 21, odstavec 1: „Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců“.

Moderní státy a jejich správní systémy se z hlediska vývoje demokracie dají charakterizovat decentralizačními procesy. Tedy procesy, které vedly k delegování většího množství kompetencí a také odpovědnosti na nižší orgány a v souvislosti s principem subsidiarity se rozhodování ve veřejných záležitostech přesunulo na územní samosprávu a co nejlíže k občanům. Z toho tedy, jak uvádí Čmejrek (2010) vyplývá, že je třeba se zaměřit na lokální úroveň demokracie, která podle deskriptivního přístupu odlišuje demokratické instituce podle politického prostředí na lokální a vyšší úrovni (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010 s. 17).

Lokální demokracií jakožto hlediskem při zkoumání pozitivivity či negativity velikostně odlišných obcí v České republice, se zabývá Illner (2006). Z jeho závěrů se pro demokratickou lokální politiku jeví výhodná velká obec, ve které je četnější existence subjektů, zájmů, politické soutěže, vyváženosti a kontroly, navíc je zde také větší výběr kvalitních, tedy vzdělanějších a odborně kompetentních pracovníků obecního úřadu. Naproti tomu takovéto složení orgánů obce může vést k posilování jejich elitistického charakteru a upřednostňování soukromého zájmu nad veřejným. V malých obcích je výhodou snazší kontrola nad lokálními politiky díky menší vzdálenosti mezi občany

a členy zastupitelstva a také lepší podmínky pro mobilizování občanů při veřejných akcích a další občanské participaci. Tento argument, ale Illner vyvrací jako možnou příležitost pro nekontrolovatelné působení místních rodinných klanů a autoritativních osobností (Illner, 2006, s. 362-363).

3.2. Veřejná správa a její přeměna po roce 1989

Slovní spojení veřejná správa v sobě skrývá jednak správu, tedy jakousi administrativní činnost spojenou s úřadem a také veřejnost, čímž je zde myšlena společnost a její veřejný zájem. Správní činnost veřejné správy musí být ve veřejném zájmu a to na úrovni ústřední, regionální a místní. Tuto funkci označujeme jako materiální pojetí veřejné správy, neboť její aktivity jsou podporované z peněžních prostředků veřejných rozpočtů. Vedle materiálního pojetí má veřejná správa také formální, které souvisí s dělbou moci a činností organizačních jednotek a osob, které zmíněný veřejný zájem představují (Čmejrek, Kopřiva, 2011, s. 6).

Postavení veřejné správy je také specifické vztahem k právu, který upravuje Ústava ČR. Do veřejné správy zařazujeme výkon státní správy a výkon samosprávy, kterou dělíme na územní (například obecní, krajská či okresní) a profesní, kam patří odbory, profesní komory aj. Tato podoba veřejné správy je výsledkem dlouholetého vývoje a změn, které byly přelomové především listopadem 1989. Zásadní roli zde sehrála změna politického uspořádání, neboť byla zrušena vedoucí úloha KSČ a stát přešel k parlamentnímu modelu dělby moci, pluralitní demokracii a tržní ekonomice. Je přirozené, že tyto přechody měly vliv i na transformaci územní samosprávy a tvorbu komunálního systému. Jak uvádí Balík, byl odstraněn jednokolejný systém veřejné správy, ve kterém veškeré řízení bylo prováděno jen státní správou, a nahrazen dvoukolejným, kde samospráva hrála již nezastupitelnou roli (Balík, 2009, s. 61). Především byl zrušen systém národních výborů, pravomoci zrušených krajských národních výborů přešly na ústřední správu a okresní úřady a zákonem č. 425/1990 Sb. byly tyto úřady součástí orgánů státní správy až do roku 2002. Bylo oživeno obecní zřízení (zákonem č. 367/1990 Sb.) a národní výbory na této úrovni byly nahrazeny obecními zastupitelstvy a úřady.

Po těchto změnách nacházíme ve vývoji dva typy procesů. Na obecní úrovni se uvedl do pohybu proces dezintegrační a začalo se oddělovat mnoho částí obcí. Bohužel mnoho těchto nově vzniklých obcí trpělo nesoběstačností v důsledku malého počtu obyvatel. Tento oddělovací proces byl v roce 1994 zmírněn přísnějšími podmínkami pro vyhlášení

místního referenda o oddělení části obce, a to zákonem č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů. Díky tomuto zákonu již nebylo možné, aby oddělením části obce vznikla obec s méně než 300 obyvateli.

Druhý proces přiblížil Illner ve své analýze politického procesu a jeho změny v „obci N“, která charakterizuje lokální politickou transformaci po roce 1989. Illner vidí problém v rozdílné rychlosti kulturní a institucionální změny („A gap has opened between the pace of institutional and of culture change.“). Příčiny, které bránily vývoji lokální demokracie, jsou například nepřítomnost lokálně zakotvené střední třídy, jako páteře (backbone) místního politického a společenského života. Pak také přetrvávající politická kultura založená na oddělení soukromé a veřejné sféry, která souvisí s neúčastí a odcizením obyvatel, očekávajících paternalistickou péči ze strany státních orgánů (úřadů). Dále Illner uvádí jako příčinu chybějící vědomosti a zkušenosti místní samosprávy v decentralizovaném systému a v podmínkách tržního hospodářství (Illner, 1992, s. 89-90).

3.3 Územní, občanské a symbolické vymezení obce

Obec je základní prvek územní samosprávy a jako celek je vymezen hranicemi svého území. Toto území může být vymezeno jedním, nebo více katastrálními územími a je možné ho měnit.¹ Obec je územním společenstvím občanů, pečuje o všestranný rozvoj a potřeby svým obyvatel, přičemž při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem.

Podle občanského vymezení obce je jejím občanem fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Občanem obce se stává i zletilý vlastník té nemovitosti, která je umístěna na území dané obce. Zákon jím stanovuje také cizího státního občana, hlášeného k trvalému pobytu v obci, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena. Balík také zmiňuje udělení čestného občanství, které obec může věnovat jak svým občanům, tak občanům jiných obcí, cizincům, ale také posmrtně (Balík, 2009, s. 63).

K symbolům obce patří její název, vlajka, znak a také pamětní listy či ceny. Obec oznamuje Ministerstvu vnitra a příslušnému katastrálnímu úřadu názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů, jakožto i zánik částí obce. Název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství se uvádějí vždy v českém jazyce (Zákon č. 128/2000 Sb.).

¹ Podmínky vymezeny v §19 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

3.4 Orgány obce

Mezi orgány obce patří zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. O složení zastupitelstva obce, jakožto základním orgánu obecní samosprávy, rozhodují občané ve volbách. Podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu stanovuje zastupitelstvo počet členů voleného zastupitelstva, přičemž konečný volený počet je nutné uveřejnit na úřední desce obecního úřadu nejpozději do 2 dnů po jeho stanovení. Kromě toho může být počet členů zastupitelstva obce uveřejněn způsobem v místě obvyklým.² Po ukončení hlasování, zvolení a složení slibu vzniká zastupiteli tzv. reprezentativní mandát, který vykonává osobně, podle svého svědomí a není při této činnosti vázán žádnými příkazy ani pokyny. Práva a povinnosti zvoleného zastupitele jsou právo iniciativy, interpelace a informace, povinnosti aktivní účast na zasedáních a vyvarování se střetu zájmů. Zde, jak uvádí Balík, můžeme spatřovat rozpory s naplněním již zmíněného reprezentativního mandátu zastupitele, a tak mají povinnosti spíše prohlašující charakter (Balík, 2009, s. 68).

Pokud je v obci minimálně patnáctičlenné zastupitelstvo, volí se z řad zastupitelstva rada obce, která je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti je odpovědná právě zastupitelstvu obce. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta. V prvním případě je tento orgán tvořen starostou, jedním či více místostarosty a dalšími členy rady, přičemž konečný počet členů musí být vždy lichý, v rozmezí pěti až jedenácti a nesmí přesahovat jednu třetinu počtu zastupitelů. Na rozdíl od prvního orgánu, perioda scházení rady obce není určena a schůze jsou neveřejné, je jen možné nahlédnout do vyhotoveného zápisu.

Asi nejznámějším a také nejviditelnějším orgánem obce je starosta. Z řad zastupitelů ho volí členové tohoto orgánu a jím je také zvolený starosta odpovědný. Jeho funkcí je zastupovat obec navenek a se souhlasem ředitele krajského úřadu jmenovat tajemníka obecního úřadu. Podle §103 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) například odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, za informování veřejnosti o činnosti obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu nebo také rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce.

² Například uvedením na webových stránkách obecního úřadu obce.

Samo zastupitelstvo a rada obce může zřídit své iniciativní a kontrolní orgány, kterými jsou výbory a komise. Zastupitelstvo může zřídit finanční výbor, který provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a také kontrolní výbor, který například kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, pokud rada existuje. Jak již bylo řečeno, rada obce může zakládat komise, ty jsou výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Předsedou tohoto orgánu může být jen osoba po prokázání odborné způsobilosti v oblasti právě k této přenesené působnosti.

Posledním v této práci vymezeným orgánem obce je obecní úřad, který je složen ze starosty, místostarostů, tajemníka a dalších zaměstnanců obecního úřadu. Obecní úřad zřizuje úřední desku, která je umístěna na místě, jež musí být veřejně přístupné po 24 hodin denně. Úřední deska se zpravidla umísťuje na budově, v níž má OÚ své sídlo (Zákon č. 128/2000 Sb.).

3. 5 Volební systém do zastupitelstva obce

V širším slova smyslu se za volební systém považuje komplexní podoba volebního mechanismu, jehož jednotlivými složkami jsou volební obvod, volební klauzule, volební formule, forma kandidatury a struktura hlasu. V užším slova smyslu pak pravidla převádění hlasů na mandáty (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 52). Volby se uskutečňují na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, a to tajným hlasováním.

Při obecních volbách má volební právo, ať už aktivní či pasivní, stejný věkový cenzus 18 let, stejnými podmínkami jsou také právní způsobilost, trvalý pobyt v obci a občanství některého státu EU. Volby se konají ve dvou dnech,³ těmito dny jsou pátek a sobota, kdy první den voleb začíná hlasování ve 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin. Druhý den voleb začíná hlasování v 8.00 hodin a končí ve 14.00 hodin.

Obec tvoří jeden volební obvod a jeho velikost je dána počtem přidělovaných mandátů. Na proporcionalitu voleb do zastupitelstva obce má v přímé úměře velký vliv právě velikost volebního obvodu, tedy čím větší volební obvod, tím proporchnější výsledky. Již u volebního obvodu s 5 mandáty se projevuje silná disproporcionalita a nadreprezentace nejsilnějších stran (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 54). Zákon dává zastupitelstvu možnost, nejpozději 85 dnů přede dnem konání voleb, vytvořit více

³ V případě dodatečných či nových voleb §54 a §58 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, stanovuje jinak.

volebních obvodů.⁴ Důvod pro takovéto změny může být jednak snaha o bližší propojení voliče a jeho zastupitele, ale může se také jednat o gerrymandering, tedy manipulaci s hranicí volebního obvodu, která způsobuje získání lepšího výsledku politické reprezentaci a v České republice jde tato manipulace uskutečnit pouze na lokální úrovni (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55). Starosta obce, pak do dvou dnů po vytvoření těchto obvodů, vyvěsí na úřední desce jejich seznam.

U voleb do zastupitelstva obce je využíváno poměrného systému. V tomto systému jsou používány vícemandátové volební obvody a volič si vybírá mezi kandidátními listinami. K posílení personalizace voleb slouží jednak zavedené preferenční hlasy, kterými mohou voliči ovlivnit pořadí kandidátů na kandidátce a také otevřené kandidátní listiny, se kterými je spojen vícenásobný hlas. Volič může volit tolik kandidátů kolik je počet přidělovaných mandátů a to napříč politickými stranami bez ohledu na kandidátní listiny. Tato forma kandidátních listin podporuje transparentnost voleb, demokratickou participaci, vnitrostranickou konkurenci a omezuje vliv stranických lídrů na konečný výběr kandidátů, čímž vytváří lepší prostředí pro vznik přímého a užšího vztahu mezi kandidáty a voliči (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 60). Způsob hlasování je v zákoně přesně vymezen takto: „Volič může na hlasovacím lístku označit křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany nejvýše jednu volební stranu. Zároveň může označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem další kandidáty, pro které hlasuje, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany. Takto volí předně jednotlivě označené kandidáty, dále tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu členů zastupitelstva, kteří mají být zvoleni, a označených jednotlivých kandidátů, a to v pořadí, v němž jsou kandidáti označené volební strany uvedeni v jejím sloupci“ (Zákon č. 491/2001 Sb.).

Kandidatura volební strany může mít formu registrované politické strany a politického hnutí, jejich koalic, ale také formu jednotlivých nezávislých kandidátů, sdružení nezávislých kandidátů, či koalice těchto sdružení. Pro účast nezávislých kandidátů a jejich sdružení ve volbách jsou nutné podpisy oprávněných voličů pod petici, která vyjadřuje podporu jejich kandidatury. Podle počtu obyvatel obce je stanoven minimální počet těchto podpisů. Do téhož zastupitelstva obce kandiduje kandidát pouze na jedné kandidátní listině volební strany a tato strana uvádí nanejvýš tolik kandidátů, jaký je počet členů voleného

⁴§27 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů stanovuje podmínky těchto obvodů.

zastupitelstva. Nicméně u nejmenších obcí (do 7 zastupitelů) může být na kandidátní listině až o 1/3 míst více, ovšem volič může volební straně dát maximálně tolik hlasů, kolik je přidělovaných mandátů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 61).

Od roku 2001 existuje ve výše zmiňovaném systému volební klauzule ve výši 5%. Tato zákonem stanovená hranice je uměle vytvořený práh, který musí volební strana překonat, aby mohla být zařazena do procesu rozdělování mandátů (Balík, 2009, s. 98). Okrsková volební komise předá Českému statistickému úřadu zápis o průběhu voleb a na základě něho a výsledkům hlasování ČSÚ dělí celkový počet platných hlasů pro všechny kandidátní listiny počtem členů zastupitelstva, které je voleno a násobí počtem kandidátů určité kandidátní listiny, nejvýše však tolik, kolik činí počet volených zastupitelů. U voleb do zastupitelstva obce se tato hranice může snižovat v případě, že do dalšího zjišťování výsledků voleb nepostupují alespoň dvě kandidátní listiny, při nesplnění této podmínky se hranice snižuje vždy o jedno procento až do jejího splnění. Dále ČSÚ zjišťuje, zda bude počet všech přidělených mandátů v obci, větší než pět, nebo zda se podaří obsadit nadpoloviční většinu mandátů, při opětovném nesplnění se hranice snižuje stejně jako v prvním případě.

Poslední složkou volebního mechanismu je volební formule, která změnila svou podobu právě se zavedením volební klauzule. Reformou v roce 2001 se místo Sainte-Laugué formule začala používat D'Hondtova metoda, při které se celkový počet získaných hlasů pro kandidátní listinu dělí postupně čísly 1, 2, 3, n (n je číslo vždy o jedna větší než předchozí a dosahuje čísla totožného s počtem volených mandátů). Takto vypočtené podíly ČSÚ seřadí podle velikosti až do počtu zastupitelských mandátů a za každý podíl v této početní řadě získá kandidátka mandát. Kandidáti také mohou na kandidátce měnit svá místa v případě, že má některý z kandidátů po vydělení celkového počtu hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této strany, nejméně o 10% více, než je takto stanovený průměr, tento kandidát pak postupuje na první místo. Když toto nenastane, přidělují se mandáty podle pořadí, které je uvedeno na kandidátce.

3.6. Politická reprezentace na lokální úrovni

Formy kandidatury, které zákon č. 491/2001 Sb. umožňuje, dávají prostor různorodému politickému angažmá, které se může o místo v lokální politice prostřednictvím voleb ucházet. Velký vliv na podobu politické reprezentace má velikost obce. „Politické strany jsou v malých obcích slabě zakotveny. Spektra politických stran

v obcích s méně než 2000 obyvateli (90% obcí v ČR) jsou neúplná a strany, které ve venkovských obcích působí, mají slabou sociální základnu. V obcích s méně než 1000 obyvateli (80% obcí v ČR) často nepůsobí žádné politické strany, jen nezávislí a jejich sdružení“ (Čmejrek, 2006, s. 292). Hlavní politické strany se svými stranickými kandidáty, mají větší úspěšnost ve městech a naopak nezávislí kandidáti či místní sdružení nezávislých kandidátů tvoří charakteristický rys lokální politiky. Dalším rysem lokálního politického prostoru je také častější výměna hlavních politických subjektů, naproti tomu větší kontinuita v osobnostech politické scény, což je dáno faktem, že tyto uskupení nemají organizační strukturu a také vývojovou kontinuitu, jakou naproti tomu politické strany mají (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 68). Tématem kontinuity a diskontinuity na lokální úrovni se zabývají na příkladech konkrétních obcí například Čmejrek, Čopík (2009) a Illner (1992), z pohledu politických elit pak třeba Ryšavý, Šaradín (2012).

Důležitým faktorem, který ovlivňuje lokální demokracii je bezpochyby pluralitní prostředí a politická soutěž. „Omezení či dokonce absence politické soutěže je především problém malých obcí. Jestliže se počet kandidátů shoduje s počtem volených mandátů, nebo jej jen nepatrně přesahuje to jistě lze pokládat za projev demokratického deficitu“ (Čmejrek, 2013, s. 183). Pro měření plurality lokálního politického prostředí je vhodný index efektivního počtu stran⁵, který vyjadřuje převrácenou hodnotu pravděpodobnosti, že dva náhodně vybraní zastupitelé patří do stejného politického subjektu. Pokud je výsledná hodnota větší než jedna, politické prostředí lze pokládat za pluralitní (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 109). Podle závěrů Balíka (2012) je možné vysledovat zvyšující se tendence v hodnotách efektivního počtu stran, jak na zastupitelstvech statutárních měst tak ve venkovských obcích. Tento jev je pak možné vysvětlit zesilující politickou soutěží, ale také roztoucí nespokojeností se stavem obce a tedy účastí většího počtu politických subjektů. V neposlední řadě také roztoucí ochotou občanů zapojit se do veřejného života obce, což je cesta k větší pluralitě politického prostředí (Balík, 2012, s. 50).

Kromě členů politických stran a nezávislých kandidátů můžeme v praxi najít i kandidáty s označením BEZPP (bez politické příslušnosti), kteří ovšem nejsou nezávislí. Ryšavý a Šaradín kandidáty rozdělily do skupin „stranici, bezpartijní a nezávislí“ a více se zabývají komparací těchto skupin a přiblížením kdo opravdu jsou zastupitelé na české lokální scéně. „Jako bezpartijní jsou označeni ti zastupitelé, kteří byli jako nestraníci

⁵ Přesněji Laakso-Taageperaův index efektivního počtu stran, jehož vzorec je $i_{eps} = \frac{1}{\sum_{i=1}^n p_i^2}$

zvolení na kandidátkách především parlamentních stran“ (Ryšavý, Šaradín, 2012, s. 67). Takto zaplňují parlamentní strany své kandidátky na komunální úrovni hlavně proto, že mají slabou členskou základnu a nezávislé potřebují. Tento trend je nejvíce patrný v malých městech a neměstských obcích. Také to napomáhá k uvedení do lepšího světla před voliči. Čmejrek zmiňuje i důvody existence „bezpartijních“, jako snazší formu účasti ve volbách, protože takto nemusejí shánět podpisy obyvatel pro svou kandidaturu, což by, jako sdružení nezávislých kandidátů, museli (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 71). Podle sociodemografických ukazatelů a politické kariéry jsou patrné větší rozdíly nezávislých a bezpartijních na jedné straně a členů politických stran na druhé. Například podíl vysokoškolských studentů, učitelů, lékařů a právníků je více v neprospěch politických stran. Podle hlediska genderu je situace jiná, stojí proti sobě na jedné straně bezpartijní a členové politických stran a na druhé nezávislí, kdy právě u nezávislých je větší podíl žen v zastupitelstvu (Ryšavý, Šaradín, 2012, s. 85).

3.7. Politická participace

Projevy účasti občanů na politice mohou být různé a dají se rozdělit na konvenční, do kterých patří účast ve volbách a politických diskuzích, členství v politických skupinách, účast na zasedáních zastupitelstva a také zapojení občanů do veřejného života formou zájmové a spolkové činnosti, ale také méně konvenční a spíše protestní formy participace. Do druhé kategorie můžou patřit demonstrace, podpisy petic nebo také odmítání platit místní daně či poplatky (Čmejrek, Kopřiva, 2011, s. 111).

Pro funkčnost moderního demokratického státu je kromě politické soutěže a pluralitního prostředí, také důležitá účast ve volbách. Tento projev vůle občanů je hlavním problémem zastupitelské demokracie projevující se „malým zájmem občanů o převzetí politické odpovědnosti v rámci politického procesu“ (Čmejrek, 2006, s. 294). Zárodek tohoto problému je již v odlišném politickém procesu národní a regionální či místní úrovně. Rozdílnosti jsou například ve volební účasti a to podle typu voleb. Největší zájem, díky ztotožnění občana se svým státem a také obcí, je o volby do Poslanecké sněmovny a hned za nimi do zastupitelstev obcí, poté o volby do krajských zastupitelstev, které jsou víceméně totožné s volbami do Senátu. Nejnižší volební účast je ve volbách do Evropského parlamentu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 78). Mezi další rozdílnosti patří politické stranictví, sestavování kandidátních listin a také důvěra občana k institucím a osobnostem lokální politiky. Pro volební účast na lokální úrovni je

klíčová velikost dané obce, jak uvádí Čmejrek (2013) malé obce bez statusu města mají v obecních volbách větší volební účast, než jaký je celostátní průměr.

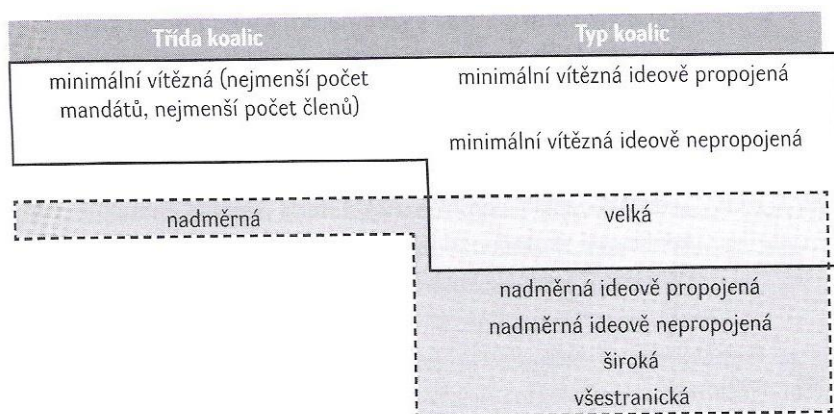
3.8. Komunální koalice

Pro vládnutí politického uskupení je nutné v zastupitelstvu získat nadpoloviční většinu mandátů, což v podmínkách lokální politiky není příliš snadné. Je nutné utvořit koalici minimálně dvou stran a cílem tohoto spojení je nejen získání výkonné moci (exekutivy), prosazení politického programu, ale také posílení vlivu zájmových skupin (Jüptner, 2004, s. 81).

Při členění koalic nelze podle Balíka (2009) vycházet jen z kategorií koalic minimální vítězná (většina v legislativě je tvořena minimálním počtem členů) a nadměrná (jeden nebo více nadbytečných členů), protože by nebyly při zkoumání zodpovězeny otázky týkající se politické kultury a nebyl by zohledněn kontext tvorby a fungování koalice. Proto je třeba koalice třídit dvouúrovňově a to na třídu koalice (minimální vítězná, nadměrná) a také typ koalice, který se řídí „ideovou vzdáleností prvků uvnitř systému“ (Balík, 2009, s. 188) a dále pak počtem aktérů. Toto třídění schématicky zobrazuje Obrázek 1.

Na komunální úrovni může být politický proces velmi specifický a tak ani koaliční jednání není jednotné. Pro hledání společných vlastností a pochopení tvorby a fungování koalic Jüptner (2004) komunální politické systémy rozdělil do kategorií podle velikosti, přičemž nejmenší obce jsou vymezeny horní hranicí 1700 obyvatel. V této první kategorii, kde převládají nezávislí kandidáti a jejich sdružení, kde je často těžké zaplnit kandidátní listiny a kde tedy není patrná politická soutěž, se většinou nevyskytují zastupitelstva rozdělena na koalice. Spíše se zde počítá s možností předvolebních koalic, které jsou založeny na nepolitických vztazích a mají neformální charakter (Jüptner, 2004, s. 87). Druhou kategorií jsou obce menší střední velikosti, které jsou stanoveny v rozmezí 1701-9000 obyvatel obce. Počty nezávislých kandidátů a členů politických stran se zde vyrovnávají a politický systém může mít podobu politické soutěže, ale může být také založen na principu každý s každým, tak jako v předchozí kategorii. Naproti tomu v obcích menší střední velikosti není možné najít předvolební koalice vůbec a po volbách se exekutivní koalice utvářejí hlavně kvůli rozdělování křesel radních a uvolněných zastupitelů (Jüptner, 2004, s. 99).

Obrázek 1 Třídění a typy koalic

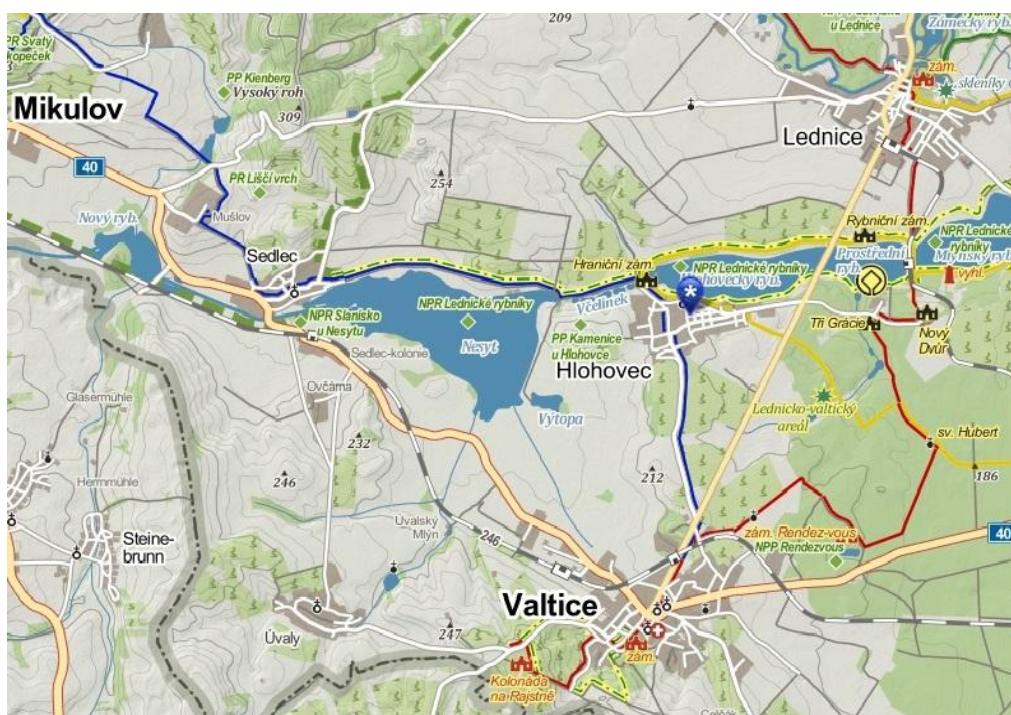
Zdroj: Balík, 2009

4. Charakteristika obce

4.1 Územní a historické vymezení

Obec Hlohovec se nachází v jižní části okresu Břeclav, v Jihomoravském kraji a je součástí známého krajinnotvorného celku Lednicko-valtický areál. Leží šedesát kilometrů od krajského města Brna na spojnici Brno – Vídeň a nachází se pět kilometrů od státní hranice s Rakouskem. Tři kilometry severně se od obce nachází město Valtice a deset kilometrů jihovýchodně město Mikulov.

Obrázek 2 Poloha obce Hlohovec

Zdroj: mapy.cz

Hlohovec s katastrální výměrou 8,95 km² leží v nadmořské výšce 174 m a k 1. 1. 2012 má 1303 obyvatel. Spadá do NUTS 5 (CZ0644 584452). V obci se nachází několik pamětihodností, ze kterých stojí za zmínku Hraniční zámek. Zámek z 19. století stojí na katastrální hranici s obcí Lednice a jeho jižní část je vybudována na břehu Hlohoveckého rybníka. Tato vodní plocha je společně s rybníky Nesyt a Prostřední součástí národní přírodní rezervace, která mimo jiné slouží k ochraně hnízdicích a protahujících ptáků. Mezi další hodnotná místa v obci Hlohovec a jejím okolí patří Stará hora s dochovanými zbytky třetihorních stepních trávníků, či část Bezručovy aleje.

Hlohovec je čtyřicátou největší vinařskou oblastí v České republice a nejčastěji pěstovanými odrůdami jsou Frankovka, Chardonnay a Svatovavřínecké. Obyvatelé obce Hlohovec dodržují některé slovanské tradice a to hlavně ty, které jsou s vínem spojené. Na podzim je to například Vinobraní a koncem roku Svěcení mladého vína. Dále se zde konají krojované hody a při všech tradičních oslavách zní cimbálová muzika.

Historie obce sahá až do 13. století, kdy byla založena pasovským biskupstvím jako jejich kolonizační ves. Odtud je také odvozené její německé jméno – Bischofswarth, což lze přeložit jako Biskupská stráž. Až do roku 1920 totiž katastrem obce vedla původní moravsko-rakouská hranice a může nám ji dodnes připomínat Hraniční zámek. Během válek v 15. století obec úplně zanikla a znovu byla obnovena v roce 1570, kdy se zde usadili chorvatští kolonisté (Charváté) a až do pádu patrimoniální správy v roce 1848 spadal Hlohovec do valtického panství. V roce 1812 byla v obci zřízena škola a v letech 1832 – 1835 zde byl postaven kostel. Do roku 1920 spadal Hlohovec pod město Valtice a po vzniku Československé republiky byl Hlohovec začleněn do soudního okresu Břeclav. Díky pevnému spojení obyvatel s českým územím, hlášením se k české národnosti a rychlému převzetí obyčejů slováckého prostředí chorvatskými obyvateli, nedošlo v poválečných obdobích k odsunu Němců ani chorvatských obyvatel, jako tomu bylo v okolních německy mluvících oblastech. V lednu roku 2003 byly obci Hlohovec Poslaneckou sněmovnou uděleny znak a prapor (Hlohovec).

4.2 Demografická charakteristika

Jak uvádí webové stránky obce Hlohovec, o historickém demografickém vývoji této lokality nejsou skoro žádné informace, ale přibližně od roku 1971 nám mohou sloužit data ČSÚ. Celkové obyvatelstvo se s přibývajícými lety mírně zmenšovalo a nejdominantnější je tato změna mezi lety 2001 a 2011 a to o 38 obyvatel (z toho převážně muži). Při porovnání demografického vývoje s okolními obcemi je takový úbytek velmi malý, přirozený přírůstek je potom kolísavý v rozmezí -26 až 26 (Hlohovec).

Co se týká rodinného stavu, v letech 2001 a 2011 jsou ve velmi podobném někdy neměnném počtu rozvedení obyvatelé a také vdané ženy a ženatí muži. Vdovců je oproti vdovám velmi málo, cca 10%. Z celkového počtu obyvatel bylo vždy více žen a to o 5-40, naproti tomu svobodných žen je méně než svobodných mužů.

Z celkového počtu obyvatel je nejvíce populace středního věku, tedy mezi 15-64 lety a bylo tomu tak i v letech 1991 a 2001. Rozdíly dle pohlaví v tomto věku nejsou moc

velké, ale o malé procento je více mužů. Naproti tomu v dětské populaci (0-14 let) a seniorské (64 let a více) bylo vždy výrazně více žen, celkový počet obou dvou skupin byl vždy velmi podobný.

V druzích vzdělání je rozpoznatelný velký rozdíl mezi rokem 1991 a léty 2001 a 2011. V roce 1991 mělo nejvíce obyvatel základní vzdělání, další roky vedení převzalo vzdělání střední a to bez maturity. Od roku 1991 přibýlo trojnásobně vzdělání vysokoškolské, ale vzhledem k celkovému počtu obyvatel je množství stále zanedbatelné. Velmi nepatrnou část, do deseti obyvatel, tvoří lidé bez vzdělání.

Většina obyvatel měla vždy trvalý pobyt a v roce 1991 v podstatě všichni. Obyvatel s dlouhodobým pobytem přibýlo za posledních dvacet let jen 29 (v roce 2001 pět, v roce 2011 dvacet čtyři). Cizinci tvoří v obci Hlohovec naprosté minimum, ale od roku 2001 jsou zde dva obyvatelé ukrajinského a čtyři slovenského občanství. Složení obyvatel podle národnosti ukazuje, že většina obyvatel je národnosti české, značné množství také moravské. Třetí je v tomto žebříčku národnost slovenská, která je ale velmi daleko za moravskou činí jen dvacet obyvatel. Už od roku 1991 je znám jeden obyvatel německé národnosti a od roku 2001 jeden obyvatel slezské národnosti. V roce 2011 je patrný celkem velký počet obyvatel národnosti jiné než české, moravské, slezské, slovenské, polské, německé nebo romské (Sčítání lidu, domů a bytů).

4.3 Socioekonomická charakteristika

Více jak polovina obyvatel je ekonomicky aktivní, i když ekonomická neaktivnost byla v roce 1991 o něco větší než aktivnost, postupem let se neaktivnost snižovala a snižuje. Celková nezaměstnanost je nyní cca 8%, naproti tomu v roce 1991 byla jen 2%. Lidé, kteří mají zaměstnání, jsou ve velkém množství zaměstnání a v roce 2001 není patrný žádný zaměstnavatel nebo osoba samostatně výdělečně činná. Tyto tendence jsou viditelné až v roce 2011 a OSVČ je třikrát více než zaměstnavatelů, ale stále velmi málo oproti zaměstnancům.

Podle analýzy celkového množství a typů domů, které v této obci stojí, připadá na dva a půl obyvatele jeden dům, ať už obydlený či ne. Neobydlených domů je přibližně 8-10%, důvodem je většinou rekreační využití stavby a jen v malém procentu přestavba či neobyvatelnost. Od roku 1991 do roku 2001 se počet domů mění maximálně o deset staveb, naproti tomu v roce 2011 je zaznamenán nárůst až o třicet. Naprostou většinu domů tvoří domy rodinné a to ve vlastnictví fyzických osob, jen v roce 1991 byly zaznamenány

tři domy ve vlastnictví obce, či státu. Nájemní domy jsou zde naprosto zanedbatelné (0,8%), ale jejich existence zde je (Sčítání lidu, domů a bytů).

4.4 Instituce obce Hlohovec

V obci Hlohovec se nachází Základní a Mateřská škola Hlohovec, příspěvková organizace. V základní škole probíhá výuka jen 1. stupně ZŠ a ve školním roce 2011/2012 navštěvovalo tuto školu 40 dětí, které byly vyučovány ve čtyřech třídách. Ve škole působí 6 pedagogických pracovníků. V odpoledních hodinách probíhá v budově školy zájmová činnost, výuka náboženství a také výuka hry na hudební nástroje jako klavír, flétnu, housle a kytaru. Od 1. 1. 2006 je základní škola sloučena s místní mateřskou školou v jeden subjekt Základní škola a Mateřská škola Hlohovec, příspěvková organizace. Od 8. 12. 2006 je tato škola zařazena do Evropské sítě škol podporujících zdraví.

Dále se v obci nachází Sportovní areál s fotbalovými hřišti a multifunkčním hřištěm s umělým povrchem na tenis, malý fotbal či nohejbal. Dále je zde Kulturní dům s velkým tanečním sálem, předsálím, kuchyní a prostranstvím před kulturním domem. V tomto kulturním domě je také umístěna obecní knihovna Hlohovec, která poskytuje běžné služby knihovny a navíc možnost bezplatného přístupu na internet a práci s kancelářským programem Microsoft Office. Mezi další vybavení obce patří dětské hřiště, dvě restaurace, tři pohostinství, dva obchody s potravinami, smíšené zboží, fitness centrum a cukrárna (Hlohovec.)

5. Politický proces v obci Hlohovec

5.1. Politické strany, sdružení a nezávislí kandidáti

Obec Hlohovec, ležící v okrese Břeclav, je se svými 1303 obyvateli na hranici mezi velikostními kategoriemi, o kterých se vedou odborné debaty. Počet obyvatel je blíže malé venkovské obci než obci střední velikosti a následující kapitola by měla odhalit, zda se tomu podobá také lokální politický proces obce.

Hlohovec tvoří jeden volební obvod, ve kterém je voleno patnáctičlenné zastupitelstvo. Jak je patrné z Tabulky 1 mezi aktéry voleb vždy patří parlamentní strany.

Tabulka 1 Politické strany, sdružení a nezávislí kandidáti (kandidáti / získané mandáty)

Volební strana	Rok voleb 1994	Rok voleb 1998	Rok voleb 2002	Rok voleb 2006	Rok voleb 2010
KSČM	6/2	15/5			
KDU-ČSL	10/6	14/6	15/8	15/5	15/6
ODS	15/7	15/4	15/3	15/5	15/5
ČSSD					15/1
Nezávislý kandidát			1/0		
SNK "Organizace obce Hlohovec"			15/4		
Sdružení nezávislých kandidátů				15/5	15/3

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

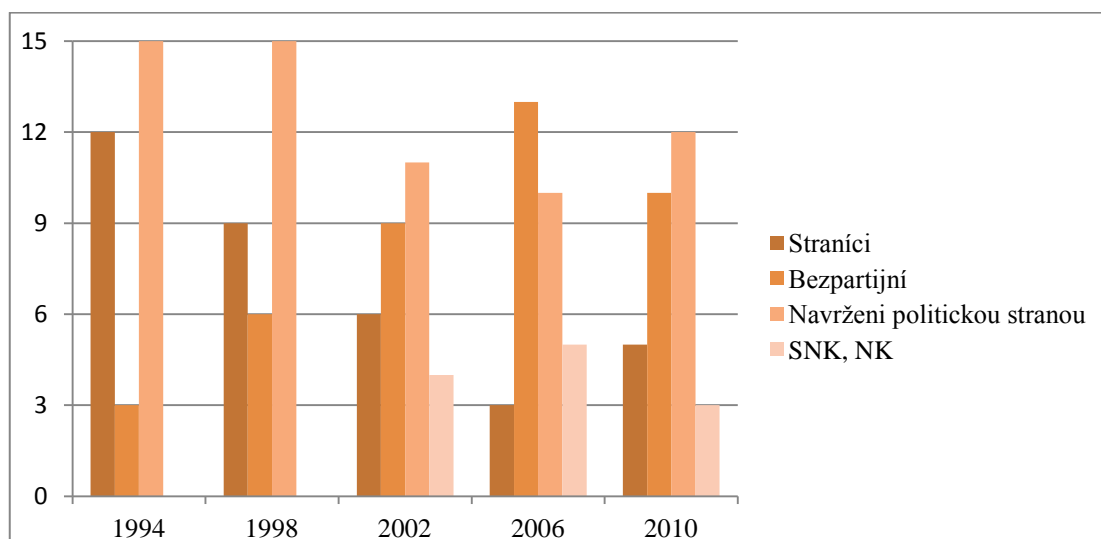
Konkrétně každého volebního období se účastnily strany KDU-ČSL a ODS, dvakrát také KSČM, i když jen v 90. letech (1994, 1998) a v posledním zkoumaném období 2010 přibyla ČSSD. Zde práce zjišťuje, že politické spektrum je spíše pravicového zaměření. Podle starostky obce to není pravice, kterou můžeme vidět na národní úrovni, ale jde spíše o smýšlení, které je v obci velmi provázáno s křesťanskou vírou. Například v nedaleké obci Bulhary, která je rozlohou a počtem obyvatel podobná obci Hlohovec, většinou vítězí KSČM. Nedá se tudíž říci, že důvodem existence pravice v obci Hlohovec je přesvědčení voličů Jihomoravského kraje (Ústní sdělení).

Od roku 2002 se do voleb v obci Hlohovec zapojuje sdružení nezávislých kandidátů, které v tomto roce kandidovalo pod názvem "Organizace obce Hlohovec", v dalších letech (2006, 2010) se již objevuje pod názvem Sdružení nezávislých kandidátů. Hlavním důvodem vzniku SNK v obci byly názorové rozdíly sportovního fotbalového oddílu

v Hlohovci, který měl za to, že obec nedává dostatečné množství peněz na obecní venkovní hřiště, a tak se začal účastnit voleb. K těmto sportovcům se přidali také kandidáti, kteří v letech 1994 a 1998 kandidovali a byli v zastupitelstvu za KSČM. V roce 2002 kandidoval jeden nezávislý kandidát, který ovšem neuspěl a mandát v tomto roce nezískal. Z porovnání výsledků voleb, ale vyplývá, že v dalším období (2006) kandidoval podruhé, tentokrát za zmiňované SNK a do zastupitelstva se dostal.

Pokud se práce zaměří na složení zastupitelstva obce v jednotlivých volebních obdobích z hlediska jejich kandidatury a příslušnosti k politické straně, jsou zřetelné rozdíly mezi obdobími 1994, 1998 a zbylými třemi, ostatně jak tomu bylo i při objevování se nezávislých jako subjektu komunální politiky v Hlohovci. Z Grafu 1, který ukazuje vytvořená zastupitelstva, je patrné, že v letech 1994 a 1998 byla naprostá většina zastupitelů z řad parlamentních stran, tedy jejichmi členy. Od období 2002 se objevují nezávislí a společně s nimi také bezpartijní, kteří nejsou členy žádné politické strany, čímž tedy klesají počty straníků. Tento jev lze vysvětlit snahou každého politického subjektu zaplnit kandidátní listinu jako nejlepší možnost (způsob) úspěchu ve volbách. Ale protože strany nemají dostatečnou členskou základnu, začínají se vyskytovat na kandidátkách politických stran kandidáti bez politické příslušnosti. Tato kandidatura je pro kandidáty také jednodušší způsob účasti ve volbách, než shánění podpisů pro kandidaturu nepolitického uskupení.

Graf 1 Zastupitelé dle navrhuje strany (SNK, NK a Navrženi politickou stranou) a dle politické příslušnosti (Straníci a Bezpartijní)

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

Tabulka 2 ukazuje kontinuitu zastupitelstva ve zkoumané obci a je podle ní patrná častější obměna jen v roce 1998. V dalších obdobích má zastupitelstvo spíše stálejší charakter, což je způsobeno malou členskou základnou politických stran a také malým zájmem obyvatel kandidovat. Důvod nezájmu je většinou v tom, že lidé na sebe nechtějí vzít odpovědnost při možném zvolení, nemají dostatek času a někteří také nemají zájem se jakkoli organizovat. Navíc obyvatelé obce Hlohovec volí často známé tváře a osoby v širokém příbuzenstvu a ty logicky při preferenčním hlasování přeskochí kandidáty, kteří jsou ve volbách poprvé. Již z Tabulky 1 je patrná kontinuita kandidatury a úspěchu místních organizací parlamentních stran KDU-ČSL a ODS, které nevynechaly ani jedno volební období.

Tabulka 2 Počet zastupitelů a jejich struktura

	Rok voleb 1994	Rok voleb 1998	Rok voleb 2002	Rok voleb 2006	Rok voleb 2010
Zastupitelé celkem	15	15	15	15	15
Zvolení poprvé		7	7	7	5
Nových zastupitelů celkem	26				
Zvolení v předchozích volbách					
1994		8	5	4	3
1998			6	4	5
2002				7	4
2006					8

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

Naváže-li práce na zmínku o preferenci příbuzných při volebním hlasování, je nutné také upozornit na fenomén rodinných klanů, jehož existenci na lokální úrovni zmiňují Illner (2006). Tabulka 3 naznačuje existenci rodinných klanů v obci a to konkrétně rody Michaliců a Vlašiců, jejichž rodinní příslušníci se v zastupitelstvu vyskytují nejčastěji. „Rodinné klany v politice existují hlavně díky výchově v rodině, pro-rodinnému přístupu celé obce a pak také děděním tohoto obecního poslání“ (Ústní sdělení). Velký vliv má v obci rovněž křesťanská víra, díky které je většina členů zastupitelstva z řad KDU-ČSL. Rodinní příslušníci Michaliců byli do zastupitelstva vždy voleni jako členové KDU-ČSL. Dále zmiňovanou je rodina Vlašiců, která měla v každém volebním období alespoň

jednoho člena v zastupitelstvu a v roce 2002 členy dva. Až do roku 2010 byli všichni zvoleni jako členové KDU-ČSL a poslední zkoumané období byla jedna zastupitelka zvolena jako nezávislá bez politické příslušnosti. Jméno Drobiličů se sice na kandidátních listinách vyskytuje často, ale zdání zde klame a nejsou ve většině případů příbuzní. Jen je toto příjmení v Hlohovci tím nejčastějším a to ještě od dob původních obyvatel Hlohovce Charvatů, což potvrdila také kronikářky obce Hlohovec (Ústní sdělení).

Tabulka 3 Rodinné klany (křestní jména)

Rodinné klany	Rok voleb 1994	Rok voleb 1998	Rok voleb 2002	Rok voleb 2006	Rok voleb 2010
Rodina Michaliců	Marie, Cyril	Marie	Marie, Cyril	Marie	Marie
Rodina Vlašiců	Josef	Karel	Karel, Kateřina	Karel	Sylva
Rodina Drobiličů	Jan, Josef, Blanka	Jan, Jarmila	Michal, Jan, Jan	Michal, Josef	

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

Z tabulky 4, která udává skladbu kandidátních listin, je pro měření plurality lokálního politického prostředí obce Hlohovec klíčová hodnota efektivního počtu stran a pak také index plurality. Index plurality je dokonce pro lokální politiku výstižnější, protože zahrnuje kromě kandidátů politických subjektů také kandidáty nezávislé.

Tabulka 4 Skladba kandidátních listin

Hlohovec	Rok voleb 1994	Rok voleb 1998	Rok voleb 2002	Rok voleb 2006	Rok voleb 2010
Kandidátní listiny	3	3	4	3	4
Počet volených zastupitelů	15	15	15	15	15
Počet kandidátů	31	44	46	45	60
- počet nezávislých kandidátů	0	0	16	15	15
Index plurality i_p	2,06	2,93	3,06	3	4
Index efektivního počtu stran	1,6	2,87	2	2	3

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

Oba tyto indexy vykazují v každém volebním období vždy hodnotu větší než jedna (konkrétně 1,6-4), což je možné chápat jako existenci plurality a politické soutěže ve volbách této obce. Například index plurality v roce 2010 říká, že počet kandidátů

čtyřikrát převýšil počet volených zastupitelů, což značí, že politického procesu v obci se účastní dostatečné množství subjektů. Kromě toho se hodnoty povětšinou s dalšími volebními obdobími zvětšují, což značí vstup dalších politických subjektů do zastupitelských voleb a tedy i zesilující politickou soutěž.

5.2. Politická participace

Účast občanů obce Hlohovec na lokální politice má jen projevy konvenční a nevyskytují se zde v oblasti politiky žádné formy protestů či petic. Hlavním projevem participace je zde hlasování ve volbách. Volební účast je vždy nad 50% a pasivní volební právo zde vykonává přibližně šedesát občanů. Jak je patrné z Tabulky 5 voliči obce Hlohovec přikládají volbám do Poslanecké sněmovny a volbám do zastupitelstva obce stejnou váhu. Tento jev je způsoben především ztotožněním občana se svým státem a pak také s obcí, ve které žije. Dále je možné vidět, že v roce 2006 jsou výsledky do obou typů voleb vyšší než minulé a budoucí období (o 3-6%), což je způsobeno mimořádně ostrou volební kampaní. Je to možné vidět také ve volbách do Senátu, kde volební účast vzrostla o 40%. Ve zkoumané obci ve volebním období 2006 došlo ke změně podoby exekutivní koalice, starostkou obce se stala kandidátka za vítěznou ODS a v opozici se objevilo KDU-ČSL, které zatím všechny ostatní volby vyhrálo. V obci Hlohovec je možné vysledovat celonárodní trend, tedy že největší volební účast vykazují již zmíněné typy voleb, na třetím místě jsou volby do Senátu, hned za nimi volby do zastupitelstev krajů a nejmenší volební účast již pravidelně vykazují volby do Evropského parlamentu. Pokud se nyní práce zaměří pouze na volby do zastupitelstva obce Hlohovec, je vidět nejvyšší volební účast v roce 1996, což je jakýsi pozůstatek po velmi vysoké volební účasti v polistopadovém období roku 1989. Poté už má volební účast pouze klesající či stagnující velikost.

Lidé se volbami zabývají a řeší, kdo bude volen vždy v předvolebním období. Političtí aktéři před volbami vyvěšují plakáty v obci a dávají své kandidátky a volební programy do místního čtvrtletníku Naše dědina. Zde se také vyskytují články s myšlenkami nynějších, bývalých, ale také budoucích starostů a radních, jako určitý politický tlak na voliče. Z těchto projevů je patrná politická soutěž, která ovšem nenabývá takových rozměrů, jako na národní úrovni. Zasedání zastupitelů je vždy veřejné, tedy podle slov starostky „zasedání, která jsou veřejná, jsou řádná“ (Ústní sdělení). Účast každého zastupitele je průměrně 82% a každé zasedání bylo zatím vždy usnášení schopné. Občané se účastní zasedání velmi málo. Zájmovou činností je v obci hlavně sportovní oddíl, který

vstoupil roku 2002 do voleb a kromě toho je zde spolek myslivců a zahrádkářů, kteří se ovšem politicky neangažují. Další činností obyvatel je obecní chasa a občanské sdružení Hlohovčané.

Tabulka 5 Volební účast v Hlohovci (%)

Typ voleb	rok voleb- hlasy (%)	rok voleb- hlasy (%)	rok voleb- hlasy (%)	rok voleb- hlasy (%)	rok voleb- hlasy (%)
Poslanecká sněmovna PČR	1996- 68,42%	1998- 66,73%	2002- 50,80%	2006- 58,44%	2010- 55,38%
Senát PČR	1996- 28,18% 24,92%	2000- 28,17% 22,79%	2006- 46,22% 20,27		
Zastupitelstvo Jihomoravského kraje	2000- 28,17%	2004- 23,89%	2008- 33,57%		
Zastupitelstvo obce Hlohovec *Zapsaní voliči	1994- 69,22% z 994	1998- 54,47% z 1041	2002- 55,04% z 1072	2006- 58,37% z 1045	2010- 55,75 % z 1053
Evropský parlament	2004- 20,53%	2009- 23,46%			

*Pro srovnání je uveden počet zapsaných voličů v obci Hlohovec pro jednotlivá volební

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

6. Výsledky komunálních voleb v roce 2010

6. 1. Předvolební situace, kandidáti

Volby do zastupitelstva obce na volební období 2010 - 2014 se konaly 15.10. -16. 10. 2010 a místem konání voleb ve volebním okrsku č. 1 (obec tvoří jediný volební obvod) byla zasedací místnost Obecního úřadu v Hlohovci. Pro kandidaturu nezávislých bylo potřeba 52 podpisů pod petici, pro kandidaturu sdružení nezávislých bylo těchto podpisů potřeba 92 a uzavírací klauzule byla stanovena ve výši obvyklých 5%.

V 2010 roce kandidovala do obecního zastupitelstva čtyři politická uskupení a to KDU-ČSL, ODS, ČSSD a SNK. V porovnání s předchozími volbami jsou všechny politické strany či sdružení stejné, jen se nově objevuje kandidatura ČSSD. Každé z politických uskupení mělo plně zaplněné kandidátní listiny, tedy 15 kandidátů a přesnější charakteristika kandidátů je patrná z Tabulky 6.

Tabulka 6 Struktura kandidátů

Kandidáti celkem	Muži/ Ženy		Straníci/ Nestraníci		Věk 18-29	Věk 30-39	Věk 40-49	Věk 50-59	Věk 60 a více
60	36	24	12	48	6	15	16	17	6

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

Z celkového počtu 60 kandidátů je 36 mužů a 24 žen, což je v celku vyrovnaný počet a je nutné také zmínit, že starostou obce Hlohovec je od roku 1994 vždy žena. Obec Hlohovec je tedy v oblasti politiky genderově vyrovnaná a je na tom lépe, než národní úroveň politiky ČR. Od roku 2002 velmi klesá počet kandidátů, kteří jsou členy politické strany, za kterou kandidují, ve zkoumaném roce 2010 je to přibližně 10% z celkového počtu kandidátů. Většina straníků jsou členové KDU-ČSL, která má v obci nejsilnější členskou základnu. Věkové složení kandidátů ukazuje na nejmenší zastoupení nejmladší a nejstarší věkové skupiny, naproti tomu celkem vyrovnaný počet třicátníků, čtyřicátníků a padesátníků, přičemž poslední zmiňovaná věková skupina má kandidátů nejvíce (17). Nezáměr mladých o politiku obecně, či o účast je narůstajícím problémem v této obci. Pokud se mladí lidé nezačnou více do politického dění v obci zapojovat, mohla by komunální politika této obce vypadat v dalších volebních obdobích podobně jako v obcích nejmenší velikostní kategorie, tedy nulová politická soutěž a nepřítomnost parlamentních

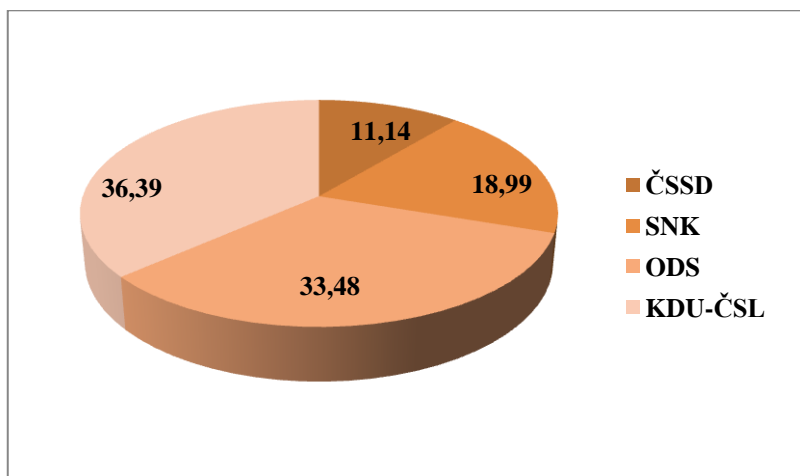
stran ve volbách, přítomnost pouze nezávislých (Ústní sdělení). To jsou samozřejmě jen domněnky, protože práce nenachází v kandidátních listinách závislost mezi věkovou strukturou kandidátů a politickým subjektem.

Při zkoumání forem předvolebních agitací politických subjektů, bylo možné zaznamenat hlavně umístění kandidátních listin a předvolebních programů v obecním čtvrtletníku Naše dědina. SNK se ve svém volebním programu zaměřilo na otázky sportovního vybavení v Hlohovci, což je logické, protože to bylo i prvotním důvodem proč v roce 2002 vstoupili do komunální politiky. Konkrétně se tedy jedná o dobudování sportovního areálu a podporu sportovních a občanských aktivit. Dále pak oprava budovy mateřské školy a postarání se o zachování MŠ a ZŠ v Hlohovci. Nebo také usilování o rozšíření obecního hřbitova a dokončení rozjednaných investic. ČSSD svůj slogan „Obecní úřad je pro občana“ podrobněji rozpracovala do patnácti bodů, které obsahují stejné, jako nabízí SNK. Navíc ještě podporu cestovního ruchu a životního prostředí a to pomocí propagace LVA (Lednicko-Valtický areál), vybudováním informačního centra, zavedením cyklistických stezek a zpevněním hrází rybníků. Jedním z bodů ČSSD, je také vyloučení jakékoli koaliční spolupráce s ODS. ODS slibuje svým občanům, že bude v obci Hlohovec fungovat „odpovědně, dynamicky a společně“ a postará se o další rozvoj obce. Poslední z předvolebních programů je program KDU-ČSL, která svým občanům sděluje, že je připravena odpovědně se podílet na dalším rozvoji obce. Z výčtu je zřejmé, že voliči dvou hlavních stran v obci nejspíš vědí, co jim jejich kandidáti mohou nabídnout a jak pracují v orgánech obce. Další dvě politická uskupení jsou v Hlohovci spíše nováčky a tak své voliče přesvědčují konkrétními aktivitami, na které se při vedení obce zaměří. Navíc ČSSD také působí na ty voliče, kteří dvě první strany nevolí a nabízí jim svou alternativu.

6. 2. Výsledky voleb

Volební účast byla v tomto roce 55,75%, což znamená, že od posledních voleb v roce 2006 o 3% klesla. Celkový počet zapsaných voličů činil 1053, bylo vydáno 587 obálek, 586 z těchto obálek bylo odevzdáno a celkový počet platných hlasů činil 8195. Jak je vidět z Grafu 2, nejvíce hlasů a také mandátů získala KDU-ČSL a nepatrně za ní je ODS. Už od roku 1994 tyto dvě strany v zastupitelstvu velmi figurovaly a nyní tomu není jinak. SNK za těmito stranami trochu zaostává a nejméně hlasů a jen jeden mandát získala nově kandidující ČSSD.

Graf 2 Volební výsledky (%)

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ.

Většina zvolených zastupitelů je z řad vítězné KDU-ČSL, podrobněji tedy za KDU-ČSL je zde šest zastupitelů, za ODS pět, za SNK tři a za ČSSD jeden zastupitel. Za SNK jsou zde dva již stálí zastupitelé a jeden nový. U ČSSD je z porovnání volebních období zjištělé, že zvolený zastupitel v minulých volbách kandidoval za SNK. Při zkoumání zastupitelů za ODS je zřejmé, že tři se opakují z předešlých voleb a jeden z těchto tří v průběhu let 2006-2010 vstoupil i do ODS jako člen strany. Čtvrtá zastupitelka je zde nová. Za KDU-ČSL jsou zvoleni tři stálí zastupitelé a tři noví a jako každé volby i nyní se zde vyskytuje starostka obce Hlohovec. Ve složení zvoleného zastupitelstva je vidět genderové vyrovnání, tedy počet mužů a žen je v postatě stejný (8 mužů, 7 žen) a stejně jako v letech 2002 a 2006 je vyšší počet zastupitelů bez politické příslušnosti a jen omezené množství je členem nějaké parlamentní strany (30%). Nejvíce zvolených zastupitelů je ve věkové skupině 40-49 let a tentokrát není žádný zastupitel starší než 60 let.

6. 3. Formování orgánů obce, koalice

V této obci z hlediska koalic vznikají vždy jen koalice povolební a důvodem vzniku je hlavně rozdělování členství v radě obce. V letech 1994, 1998 a 2002 zvítězila podle počtu hlasů KDU-ČSL, která tvořila vždy koalici s ODS, v opozici bylo KSČM. Starostkou byla vždy zvolena členka KDU-ČSL s nejvyšším počtem volebních hlasů. Rok 2006 se stal naprosto odlišným od minulých a budoucích voleb a do koalice šlo vítězné ODS nyní se SNK a do opozice vstoupilo KDU-ČSL. Starostkou se pro toto volební období stala

členka ODS. Volby popisované v této kapitole opět vyhrála KDU-ČSL, obnovila koalici, která fungovala před rokem 2006 a byla jmenována stejná starostka. Do opozice šlo SNK a ČSSD. Tomu odpovídá podoba obecní rady, kde není jiné politické uskupení než KDU-ČSL a ODS. Pro výkon funkcí v radě je uvolněna pouze starostka, ostatní radní nikoli.

Do struktury obecního úřadu obce Hlohovec patří starostka, místostarosta a dále tři referentky obecního úřadu, které vykonávají své vyměřené činnosti jako podatelna, sekretariát, kopírování listin, evidence pozemků, pronájmy a prodeje obecních pozemků, ohlašování užívání veřejného prostranství a správa místních poplatků, účetnictví, fakturace, mzdy, správa místního poplatku za provozování výherních hracích přístrojů, pokladna, hlášení místním rozhlasem a také správa hřbitova. Do struktury obecního úřadu dále patří správa kulturního domu, sběrného dvora, péče o veřejnou zeleň, údržba obecních budov a staveb, úklid obecního úřadu a kulturního domu a odpady. Pokud jde o přenesenou působnost, výkon státní správy zajišťuje na úseku matriky Obecní úřad Lednice, který má na starost uzavírání sňatků, občanské a cestovní průkazy nebo například žádosti o výpis z rejstříku trestů, na úseku výstavby Městský úřad Valtice a sociální věci má na starost Městský úřad Břeclav. Rada obce Hlohovec zatím nezřídila komisi stavební a životního prostředí. Komise k projednávání přestupků, která patří pod Komisi starosty, není v této obci zřízena a tyto přestupky po oboustranné dohodě projednává Obec Lednice. Obec Hlohovec má dva výbory, finanční a kontrolní a s výjimkou jedné členky jsou všichni ostatní členové také členy zastupitelstva obce (Hlohovec).

7. Závěr

Tato bakalářská práce, pojatá jako případová studie, objasnila fungování lokálního politického procesu a formování územní samosprávy v obci Hlohovec. Analýza volebních výsledků, která byla předmětem této bakalářské práce, prokázala, že obec Hlohovec se charakterem svého politického procesu řadí spíše mezi obce střední velikosti.

V obci Hlohovec, tvořící jeden volební obvod, je voleno patnáctičlenné zastupitelstvo a mezi aktéry voleb vždy patřily parlamentní strany. Konkrétně každého volebního období se účastnily strany KDU-ČSL a ODS, dvakrát také KSČM, i když jen v 90. letech (1994, 1998) a v posledním zkoumaném období 2010 přibyla ČSSD. Politické spektrum zkoumané obce je spíše pravicového zaměření, což je způsobeno obecním smýšlením velmi provázaným s křesťanskou vírou.

Od roku 2002 byl vysledován zvyšující se vliv nezávislých kandidátů a to jednak kandidaturou Sdružení nezávislých kandidátů a pak také zařazováním kandidátů bez politické příslušnosti na kandidátní listiny parlamentních politických stran. Vysvětlením pro tento jev, je snaha zaplnit kandidátní listiny jako nejlepší způsob úspěchu ve volbách, protože strany nemají dostatečnou členskou základnu.

Po analýze skladby kandidátních listin aktérů voleb, je možné označit politické prostředí obce Hlohovec za pluralitní s patrnou politickou soutěží a to proto, že politického procesu se účastní dostatečné množství subjektů. Tento závěr je důležitých aspektem pro existenci lokální demokracie.

Hlavním projevem politické participace je hlasování ve volbách, tohoto hlasování se účastní více jak 50% občanů a pasivní volební právo zde vykonává přibližně 60 občanů. Je zde možné vysledovat celonárodní trend největší volební účasti občanů Hlohovce při volbách do zastupitelstva obce a při volbách do Poslanecké sněmovny, kdy se občané ztotožňují se svým státem a pak také s obcí, ve které žijí. Na třetím místě jsou volby do Senátu, hned za nimi volby do zastupitelstev krajů a nejmenší volební účast již pravidelně vykazují volby do Evropského parlamentu. Dalším projevem participace občanů na veřejném životě obce je zájmová činnost, která má formu sportovního oddílu, spolku myslivců a zahrádkářů nebo také obecní chasy a občanského sdružení Hlohovčané.

V obci Hlohovec vznikají vždy jen koalice povolební a důvodem vzniku je hlavně rozdělování členství v radě obce. Podle kategorií, které navrhl Jüptner (2004), související s formami koalic, komunální politické prostředí zkoumané obce odpovídá obcím menší

střední velikosti. V letech 1994, 1998 a 2002 zvítězila podle počtu hlasů KDU-ČSL, která tvořila vždy koalici s ODS, v opozici bylo KSČM. Starostkou byla vždy zvolena členka KDU-ČSL s nejvyšším počtem volebních hlasů. Volby v roce 2006 přinesly ve srovnání s předešlými volbami odlišné výsledky, do koalice šlo vítězné ODS nyní se SNK a do opozice vstoupilo KDU-ČSL. Starostkou se pro toto volební období stala členka ODS. Volby v roce 2010 opět vyhrála KDU-ČSL, obnovila koalici, která fungovala před rokem 2006 a do opozice šlo SNK a ČSSD.

Výkon územní samosprávy je v obci Hlohovec zabezpečen zastupitelstvem, radou obce, starostou, který je pro výkon této funkce uvolněn, poté finančním a kontrolním výborem a také obecním úřadem. Pokud jde o přenesenou působnost, výkon státní správy zajišťuje na úseku matriky Obecní úřad Lednice, na úseku výstavby je to Městský úřad Valtice a sociální věci zajišťuje Městský úřad Břeclav.

Z rozhovorů s představiteli obecní samosprávy a občany obce Hlohovec vyplynula názorová shoda, že pokud se mladí lidé nezačnou více do politického dění v obci zapojovat, mohla by komunální politika této obce vypadat v dalších volebních obdobích podobně jako v nejmenších obcích, tedy nulová politická soutěž, minimální přítomnost parlamentních stran ve volbách, přítomnost hlavně nezávislých a nepluralitní prostředí. Ale jsou to jen domněnky a budoucí volební výsledky naznačí více (Ústní sdělení).

8. Seznam použitých zdrojů

Literatura

- Balík, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- Balík, S. *Studie ke komunálním volbám 2010*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5854-5.
- Bernard, J., Kostelecký, T., Illner, M., Vobecký, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha : SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- Čmejrek, J. Demokratický deficit v lokálním politickém prostoru ČR: možnosti a meze analýzy. *Acta Politologica*. 2013, Vol. 5, No. 2, s. 178-186.
- Čmejrek, J. Výzkum participace občanů na veřejném životě venkovských obcí. *Sborník příspěvků z mezinárodní konference Venkov je náš svět. Český Krumlov, 1.-3. březen 2006*. Majerová, V. (ed), 2006, s. 292-303.
- Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- Čmejrek, J., Čopík, J. Kontinuita a diskontinuita ve vývoji lokální politické reprezentace. *Acta Politologica*. 2009, Vol. 1, No. 3, s. 284-304.
- Čmejrek, J., Kopřiva, R. *Základy veřejné správy*. Praha : KHV PEF ČZU, 2011. ISBN 978-80-213-1626-3.
- Illner, M. Continuity and Discontinuity. Political Change in a Czech Village After 1989. *Czechoslovak Sociological Review*. 1992, Vol. 28 (Special Issue), s. 79-91.
- Illner, M. Jsou venkovské obce v ČR příliš malé? *Sborník příspěvků z mezinárodní konference Venkov je náš svět. Český Krumlov, 1.-3. březen 2006*. Majerová, V. (ed), 2006, s. 357-368.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue* 2. 2004.
- Křížkovský, L., Adamcová, K. *Základy politologie*. Praha : Svoboda, 2000. ISBN 80-205-0290-4.
- Ryšavý, D., Šaradín, P. *Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě*. Praha : SLON, 2012. ISBN 978-80-7419-042-1.

Internetové zdroje

Hlohovec. [Online] 2010. [Citace: 20. 4 2012.] <http://www.hlohovec.cz/>

Sčítání lidu, domů a bytů. [Online] 2012. [Citace: 22. 4 2012.] <http://www.scitani.cz/>

Volby. [Online] 2012. [Citace: 28. 4 2012.] <http://www.volby.cz/>

Wikipedia. [Online] 2012. [Citace: 25. 4 2012.]

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Hlohovec_\(okres_B%C5%99eclav\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Hlohovec_(okres_B%C5%99eclav))

Oficiální dokumenty

Ústava České republiky, ve znění pozdějších právních předpisů.

Listina základních práv a svobod.

Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních tím souvisejících.

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

Písemná a ústní sdělení

Michalicová, M., Vlašicová, K. *Ústní sdělení*. Hlohovec. 20. 1. 2014.

9. Přílohy

Příloha č. 1 Výsledky sčítání lidu, domů a bytů uveřejněné v časopise Naše dědina

Příloha č. 2 Kandidátní listina SNK pro volby do zastupitelstva obce Hlohovec 2010

Příloha č. 3 Kandidátní listina ČSSD pro volby do zastupitelstva obce Hlohovec 2010

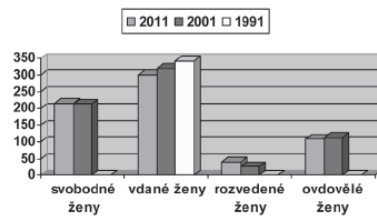
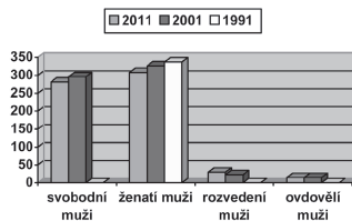
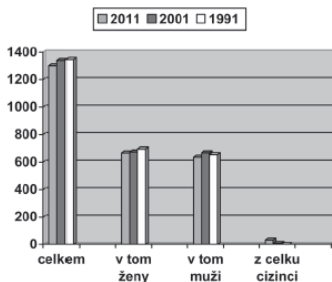
Příloha č. 4 Kandidátní listina ODS pro volby do zastupitelstva obce Hlohovec 2010

Příloha č. 5 Kandidátní listina KDU-ČSL pro volby do zastupitelstva obce Hlohovec 2010

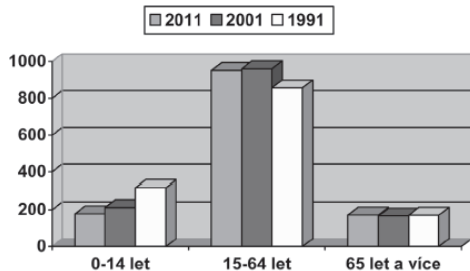
Příloha č. 1

1. Obyvatelstvo podle pohlaví a druhu pobytu				
		26.3.2011	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem		1 302	1 340	1 347
v tom pohlaví	muži	636	667	654
	ženy	666	673	693
v tom druhu pobytu	trvalý	1 278	1 335	1 347
	dlouhodobý	24	5	
z celku cizinci		33	8	
narozeni v obci trvalého bydliště		826	971	918

3. Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu				
		26.3.2011	1.3.2001	3.3.1991
muži celkem		636	667	654
z toho	svobodní	281	296	
	ženatí	308	326	337
	rozvedení	30	23	
	ovdovělí	15	15	
ženy celkem		666	673	693
z toho	svobodné	215	213	
	vdané	300	320	341
	rozvedené	41	26	
	ovdovělé	108	113	

2. Obyvatelstvo podle věku					
		26.3.2011	1.3.2001	3.3.1991	
Obyvatelstvo celkem		1 302	1 340	1 347	
v tom ve věku	0 - 14	celkem	178	212	319
		muži	87	118	170
		ženy	91	94	149
	16 - 64	celkem	952	961	857
		muži	496	497	432
		ženy	456	464	425
	65 a více	celkem	172	167	171
		muži	53	52	52
		ženy	119	115	119

SCHMIDT REALITY

**Pobočka Břeclav, 17.listopadu 2,
tel. 519 353 911,
mobil: 606 705 999**

více na www.schmidt-reality.cz

Nabízíme k prodeji 10 stavebních pozemků v obci Hlohovec, okr. Břeclav. Jedná se o pozemky v ulici „K záměčku“. Pozemky mají výměru od 426 m² do 927 m². Přípojky IS a komunikace byly dokončeny k 1. 8. 2010.

zakázku vyřizuje: Zuzana Myslíková, Tel.: 606 765 123

Kandidátní listina

Sdružení nezávislých kandidátů

pro volby do zastupitelstva

1. Antonín Koryčánek, 49 let, podnikatel, Hlohovec, bez politické příslušnosti
2. Jaroslav Šlichta, 55 let, podnikatel, Hlohovec, bez politické příslušnosti
3. Bc. Sylva Vlašicová, 38 let, referentka, Hlohovec, bez politické příslušnosti
4. František Jankovič, 40 let, prodejce, Hlohovec, bez politické příslušnosti
5. Mgr. Iva Garčicová, 43 let, učitelka, Hlohovec, bez politické příslušnosti
6. Ing. Martin Křen, 31 let, konstruktér, Hlohovec, bez politické příslušnosti
7. Marta Pixová, 40 let, majitelka autoškoly, Hlohovec, bez politické příslušnosti
8. Vít Baránek, 33 let, vedoucí MTZ, Hlohovec, bez politické příslušnosti
9. Mgr. Mária Platzerová, 52 let, učitelka, Hlohovec, bez politické příslušnosti
10. Ing. Zbyněk Hřebačka, 29 let, konstruktér, Hlohovec, bez politické příslušnosti
11. Marta Kurialová, 62 let, důchodkyně, Hlohovec, bez politické příslušnosti
12. Leoš Pekárek, 38 let, číšník, Hlohovec, bez politické příslušnosti
13. Jozef Fabičovic, 26 let, kontrolor, Hlohovec, bez politické příslušnosti
14. David Grandič, 32 let, kuchař, Hlohovec, bez politické příslušnosti
15. Josef Nejezchleba, 41 let, podnikatel, Hlohovec, bez politické příslušnosti

Hlavní body,

na něž bychom se chtěli zaměřit jsou:

- *oprava budovy mateřské školy*
- *dotažení všech rozpracovaných investic*
- *dobudování sportovního areálu (získání dotace na již rozpracovaný projekt)*
- *podpora občanských a sportovních aktivit*
- *rozšíření hřbitova o urnový háj a vyvolání diskuse o vybudování obřadní síně*
- *udržení ZŠ a MŠ v Hlohovci*

Česká strana sociálně demokratická Místní organizace Hlohovec

Volební program

pro komunální volby 2010 v Hlohovci

1. Styl politiky při správě věcí veřejných vést vždy ke spokojenosti především našich občanů, bez megalomanských a finančně náročných projektů ze kterých profitují jednotlivci a cizí firmy
2. Rozvinout podnikatelskou činnost v areálu bývalého družstva
3. Dbát na důslednou propagaci obce jako nedílnou součást LVA
4. Vyřešit odvod dešťové povrchové vody v obci do rybníka
5. Zabezpečit opravy hřbitovných zdí a schodů, rozšířit hřbitov, udělat osvětlení (pokusit se zřídit urnový háj a obřadní síň)
6. Vyřešit údržbu a správu obecní části zahrady u rybníka, aby byla okrasou a lákadlem pro občany i návštěvníky
7. Do zkrášlování životního prostředí obce zapojit širokou veřejnost
8. Zlepšit cyklistické stezky přes obec ve spolupráci s vinaři obce
9. Zachovat Základní a mateřskou školu v Hlohovci a nadále ji podporovat z obecního rozpočtu
10. Vyřešit problém „Obecního muzea“ v domě č.15, zřídit tam informační centrum, vintotéku, nebo odprodat za tržní cenu
11. Nadále podporovat stravování pro starší generaci v Hlohovci
12. Sportu jako nejmasovější činnosti v obci věnovat velkou pozornost
13. Zpevnit vedlejší komunikace a opravit chodníky
14. Koaliční spolupráce s ODS v obci je vyloučena
15. Obecní úřad musí být pro občana, ne občan pro úřad, proto se musí zlepšit vztah a komunikace pracovníků obecního úřadu s občany

Kandidáti do Zastupitelstva obce Hlohovec v komunálních volbách 2010

1. PhDr. Ludvík Jankovič , 58 let, asistent senátora	9. Oleg Chalupa , 55 let, technik
2. František Vlk , 29 let, podnikatel	10. Josef Keszöcze , 42 let, řidič z povolání
3. Bc. Jaromír Navrátil , 27 let, živnostník	11. Helena Schmidtová , 63 let, důchodkyně
4. Jana Michalčíková , 34 let, podnikatelka	12. Jan Vališ , 45 let, zámečnick
5. Jiří Vymyslický , 49 let, strojní zámečnick	13. Roman Peš , 33 let, rybníkář
6. Zděnek Trubač , 62 let, důchodce	14. Božena Vlková , 53 let, zahradnice
7. Ing. Vladislav Damec , PhD., 33 let, vývojový inženýr	15. Jan Doleček , 56 let, strojní zámečnick
8. Marek Girič , 28 let, letecký mechanik	

OBECNÍ ÚŘAD JE PRO OBČANA

volte č. 2

**3 VOLTE DALŠÍ ROZVOJ
NAŠÍ KRÁSNÉ OBCE**

O DPOVĚDNĚ DYNAMICKY SPOLEČNĚ

2. JUDr. Pavel Kašník

3. Ing. Jaroslav Hajda

4. Helena Štěpánková

5. Přemysl Orlický

6. Jan Nejezchleba

7. MUDr. Jana Hammerová

8. František Radkovič

9. Bronislava Slaninová

1. Mgr. Jana Vlková

10. Ivana Tomášová

11. Michal Sitek

12. Terezie Kašníková

13. Luboš Balšinec

14. Pharm.Dr. Alena Znamenáková

15. Ivo Grandič

ODS
odpovědná řešení

Volby do zastupitelstva 2010
VOLTE ODS HLOHOVEC

KŘESŤANSKÁ A DEMOKRATICKÁ UNIE - ČS. STRANA LIDOVÁ

**Kandidáti KDU-ČSL jsou připraveni odpovědně
se podílet na dalším rozvoji obce Hlohovec**

1. RNDr. Marie Michalicová

2. Jan Sítek	9. Marta Žemličková
3. Mgr. Andrea Kurková	10. Anna Garčicová
4. Marie Bartošíková	11. Josef Garčic
5. Ing. Jiří Vlk	12. Josef Vlašic
6. Jan Kurka	13. František Žemlička
7. Cyril Michalica ml.	14. Jitka Vachútová, DiS.
8. Ing. Blanka Drobiličová	15. Marek Sadílek

Volte č. 4

VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE HLOHOVEC

15. a 16. října 2010